

کد کنترل

۳۱۳

A



۳۱۳A

محل امضا:

نام:

نام خانوادگی:

صبح جمعه  
۹۶/۲/۸  
دفترچه شماره ۱



«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»  
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
سازمان سنجش آموزش کشور

## آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد نایپوسته داخل - سال ۱۳۹۶

### زبان و ادبیات فارسی - کد ۱۱۰۱

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

مواد امتحانی

ردیف

۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱
۲	نظم فارسی	۳۰	۲
۳	تئر فارسی	۳۰	۳
۴	کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات، فنون ادبی، دستور زبان)	۳۰	۴
۵	عربی	۲۰	۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق جانب، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ... ) پس از برگزاری آزمون، برای تماس لشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برای مقررات رفتار می‌شود.

**PART A: Vocabulary**

**Directions:** Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 1- You might not be thinking about cholesterol yet, but high levels of cholesterol increase your ----- of heart disease, so find out what your level is now.  
1) risk      2) level      3) strength      4) exposure
- 2- With the ----- of the Internet, working from home has become a real phenomenon.  
1) demonstration      2) credibility      3) advent      4) dexterity
- 3- The teacher was gratified to see two older students ----- to settle the playground dispute between a number of third and fourth graders.  
1) raise      2) encourage      3) promote      4) intervene
- 4- Even though the unemployment rate continues to -----, voters are still unhappy with the president's economic plan.  
1) restore      2) abandon      3) abate      4) delay
- 5- Her maudlin display of tears at work did not impress her new boss, who felt she should try to control her -----.  
1) emotions      2) secrets      3) errors      4) restrictions
- 6- The heavy rain did not -----, so they cancelled their camping trip.  
1) emerge      2) evaporate      3) subside      4) collapse
- 7- Whitney is ----- about her shoes, arranging them on a shelf in a specific order, each pair evenly spaced.  
1) spectacular      2) fastidious      3) conscientious      4) conventional
- 8- This agreement is very ----- and open to various interpretations.  
1) intentional      2) diverse      3) superficial      4) ambiguous
- 9- Because our instructor was so unclear, I had to continually ask him to ----- and repeat what he was saying.  
1) justify      2) clarify      3) emerge      4) improvise
- 10- Because of the chef's ----- cooking style, his food is easily identified in a taste test.  
1) experimental      2) flexible      3) distinct      4) constant

**PART B: Cloze Passage**

**Directions:** Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Remembering the past is an integral part of human existence. Without a good memory, you would not be able to drive to work, hold a meaningful conversation with your children, (11) ----- a book or prepare a meal.

Memory has fascinated humans since (12) -----; Plato famously compared our memory to a wax tablet that is blank at birth (13) ----- on the impression of the events from our life. Only in the past hundred years, though, (14) ----- systematic objective techniques that have enabled us to study our recollections of the past with scientific accuracy and reproducibility. These range from laboratory tests of our ability

to remember verbal and visual materials (15) ----- more recent brain-imaging approaches.

- |     |                                  |                   |                                 |                      |
|-----|----------------------------------|-------------------|---------------------------------|----------------------|
| 11- | 1) then read                     | 2) reading        | 3) to read                      | 4) read              |
| 12- | 1) ancient times                 | 2) ancient time   | 3) time of ancient              | 4) times of ancient  |
| 13- | 1) slowing taking                | 2) to slowly take | 3) and slowly takes             | 4) that slowly takes |
| 14- | 1) psychologists have developed  |                   | 2) have psychologists developed |                      |
|     | 3) with psychologists developing |                   | 4) for psychologists to develop |                      |
| 15- | 1) with                          | 2) from           | 3) in                           | 4) to                |

### PART C: Reading Comprehension:

**Directions:** Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

#### PASSAGE 1:

At the end of the 17th and beginning of the 18th century, very few enjoyable books for children had existed. Children read, certainly, but the books that they probably enjoyed reading (or hearing) most, were not designed especially for them. Fables were available, and fairy stories, lengthy chivalric romances, and short, affordable pamphlet tales and ballads called chapbooks, but these were published for children and adults alike. Take Nathaniel Crouch's *Winter-Evenings Entertainments* (1687). It contains riddles, pictures, and 'pleasant and delightful relations of many rare and notable accidents and occurrences' which has suggested to some that it should be thought of as an early children's book. However, its title page insists that it is 'excellently accommodated to the fancies of old or young'.

Meanwhile, the books that were published especially for children before the mid-18th century were almost always remorselessly instructional (spelling books, school books, conduct books) or deeply pious. Yet just because a book seems dull or disciplinary to us today doesn't mean that children at the time didn't enjoy it. Godly books of the sort produced from the 1670s by Puritans like John Bunyan are a case in point. James Janeway's *A Token for Children* (1671-72) gives what its subtitle describes as 'an Exact Account of the Conversion, Holy and Exemplary Lives and Joyful Deaths of Several Young Children'. These children lie on their deathbeds, giving accounts of the sins too often committed by children—idleness, disobedience, inattention to lessons, boisterousness, neglecting the Sabbath—but tell those assembled round them that salvation awaits all who renounce such wickedness, and they explain how happy they are to be going to their eternal reward. Hardly fun, we might think, yet memoirs and letters, as well as continuing sales over more than a century, testify to young readers' genuine enjoyment of these descriptions of heroic and confident, if doomed, children.

- 16- Which of the following is probably true of a fairy story published in the early 18<sup>th</sup> century?
- 1) It contained pamphlet tales.
  - 2) Children did not enjoy reading it.
  - 3) It was not specifically designed for children.
  - 4) Children preferred to hear than read it.

- 17- It can be understood that the author considers *Winter-Evenings Entertainments* to be a book that -----.
- 1) has an attractive title
  - 2) seems more suitable for children than adults
  - 3) contains elements that are rare in children's books
  - 4) insists on being the best book of its type for all ages
- 18- The word "them" in paragraph 2 refers to -----.
- 1) children lying on their deathbeds
  - 2) children committing many different sins
  - 3) those who read Janeway's *A Token for Children*
  - 4) those who listened to the accounts of the sins committed by children
- 19- According to the passage, Godly books such as *A Token for Children* were -----.
- 1) hardly fun for children
  - 2) accounts of joyful sins
  - 3) probably enjoyable for the children at the time
  - 4) descriptions of children's conversations about death
- 20- When are the books named in the passage published?
- |  |  |
|--|--|
| 1) in the 17 <sup>th</sup> century.            | 2) in the mid-18 <sup>th</sup> century.              |
| 3) at the end of the 16 <sup>th</sup> century. | 4) at the beginning of the 18 <sup>th</sup> century. |

#### PASSAGE 2:

Middle Persian inscriptions, like the legends of Sassanid coins, are written with a script derived from the Aramaic alphabet. The Pahlavi books that date from the ninth to the tenth centuries CE, that is, some three centuries after the birth of Islam, but whose contents derive from Sassanid times, are written with the same alphabet, but the cursive form of it, in which most of the letters are joined together. Furthermore, in the course of its evolution several letters merged and assumed the same shape, thus a letter could represent several sounds, for instance, there is a letter that can be read n, l, w, or not at all, and another letter which can be read y, d, g, or the beginning of letters s and sh. This multi-valence of some of the letters and the joining of a number of them together result in the fact that some words can be read in a great variety of ways, sometimes, at least theoretically, in more than forty or fifty. Consequently the correct reading of the Pahlavi script involves "deciphering" the words with considerable difficulty.

To compound this difficulty is another feature of Middle Persian writing, shared also by Parthian, Sogdian, and Chorasmian script: the inclusion of a fairly large number of words that are in fact Aramaic words, but are read as their Iranian equivalents. For instance, a Pahlavi scribe would write mlk', that is, malka, but would read it šāh (shah, king); or he would write ywm, and it would be read ruz (day). This is very much like the ideographic reading of Chinese characters, which do not "spell" words, but certain "shapes" represent certain words, or like "\$" or "i.e.", which are read in English as "dollar" and "that is," respectively. An Iranian reader of Pahlavi normally did not know that the Aramaic words were Aramaic; he only knew that certain combinations of letters have to be read in a certain way, which has nothing to do with the actual pronunciation of those letters.

- 21-** According to the passage, how do the Pahlavi books dating from the ninth to the tenth centuries differ from the legends of Sassanid coin?
- 1) The story of the birth of Islam is recounted in these books.
  - 2) Most of the letters in these books are joined together.
  - 3) The sounds in these books are written with a different alphabet.
  - 4) The script of these books is impossible to decipher.
- 22-** In paragraph 1, n, l, and w are mentioned as examples of -----.
- 1) letters that can be read similarly.
  - 2) sounds that can be represented by one letter.
  - 3) sounds that can be represented by several letters.
  - 4) letters that merged and assumed the same shape.
- 23-** Why is it difficult to decipher the words of the Pahlavi script?
- 1) Because at least forty or fifty theories exist about reading these words.
  - 2) Because these words are joined together in various ways.
  - 3) Because Pahlavi script is written in a cursive form.
  - 4) Because some of these words can be read in many different ways.
- 24-** What does paragraph 2 mainly discuss?
- 1) A similarity between reading of Middle Persian and Chinese words
  - 2) The inclusion of a good number of Aramaic words in Middle Persian writing
  - 3) The discrepancy between reading and writing of many Middle Persian words
  - 4) A difficulty of Middle Persian writing that confuses Iranian readers of Pahlavi
- 25-** Which of the following can be inferred about the Iranian readers of Pahlavi?
- 1) They were able to pronounce Aramaic words correctly.
  - 2) They did not know the combination of letters in Aramaic words.
  - 3) They knew that specific shapes represented certain words.
  - 4) They did not care about the actual pronunciation of Aramaic words.

**PASSAGE 3:**

The unusual shape of Russian literary history has been the source of numerous controversies. Three major and sudden breaks divide it into four periods—pre-Petrine (or Old Russian), Imperial, post-Revolutionary, and post-Soviet. The reforms of Peter I (the Great; reigned 1682–1725), who rapidly Westernized the country, created so sharp a divide with the past that it was common in the 19th century to maintain that Russian literature had begun only a century before. The 19th century's most influential critic, Vissarion Belinsky, even proposed the exact year (1739) in which Russian literature began, thus denying the status of literature to all pre-Petrine works. The Russian Revolutions of 1917 and the Bolshevik coup later in the same year created another major divide, eventually turning "official" Russian literature into political propaganda for the communist state. Finally, Mikhail Gorbachev's ascent to power in 1985 and the collapse of the U.S.S.R. in 1991 marked another dramatic break. What is important in this pattern is that the breaks were sudden rather than gradual and that they were the product of political forces external to literary history itself.

Russian literature, especially of the Imperial and post-Revolutionary periods, has as its defining characteristics an intense concern with philosophical problems, a constant self-consciousness about its relation to the cultures of the West, and a strong tendency toward formal innovation and defiance of received common norms. The combination

of formal radicalism and preoccupation with abstract philosophical issues creates the recognizable aura of Russian classics.

- 26- The primary purpose of the passage is to -----.
- 1) argue against dividing Russian literature into four periods
  - 2) introduce the history and key features of Russian literature
  - 3) discuss the source of many controversies regarding Russian literature
  - 4) describe how political forces can determine the literature of a country
- 27- Belinsky's claim about the beginning of Russian literature was a result of -----.
- 1) the reforms of Peter I
  - 2) lack of pre-Petrine works
  - 3) his influence in the 19<sup>th</sup> century
  - 4) the controversial breaks in Russian history
- 28- The word "its" in paragraph 2 refers to -----.
- |               |                       |
|---------------|-----------------------|
| 1) concern    | 2) self-consciousness |
| 3) literature | 4) culture            |
- 29- The word "defiance" in paragraph 2 is closest in meaning to -----.
- 1) hatred
  - 2) verdict
  - 3) observance
  - 4) disobedience
- 30- All of the following are the key characteristics of Russian literature EXCEPT -----.
- 1) a tendency toward formal radicalism
  - 2) an inclination for formal innovation
  - 3) preoccupation with philosophical issues
  - 4) partiality for the Western culture

### نظام فارسی:

- ۳۱- کدام گزینه به آیه‌ای از قرآن اشارت دارد؟

فروغ تجلی پسوزد پرم  
از این جا چراغ عمل بر فرورد  
نه روین چو دیوار اسکندر است  
تو مخلوق و آدم هنوز آب و گل

- (۱) اگر یک سرموی برتر پرم
- (۲) شب گورخواهی منور چو روز
- (۳) ترا سدیا جوج کفر از زر است
- (۴) بلند آسمان پیش قدرت خجل

- ۳۲- مفهوم کدام بیت درست است؟

سرت ز آسمان بگذرد در شکوه: (فروتنی)  
که بگشوده بر آسمان و زمی است: (تدبر)  
ز خراق و او در میان سوخته: (سیاهروی)  
نرسی که بر وی فتد دیده‌ها: (بی‌پرواپی)

- (۱) اگر پای در دامن آری چو کوه
- (۲) در معرفت دیده آدمی است
- (۳) دو صدر قعده بالای هم دوخته
- (۴) تزو آزادی از ناپسندیده‌ها

- ۳۳- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

کاین رنج و سختی ام همه پیش اندکی شود  
که در آب میرده بهتر که در آرزوی آبی  
فراتر آی که ره در میان جان داری  
گوش من و تا به حشر حلقة هندوی دوست

- (۱) خونم بریز و بر سر خاکم گذار کن
- (۲) سرم از خدای خواهد که به پایش اندر افتاد
- (۳) بدین صفت که تویی دل چه جای خدمت توست
- (۴) دوست بنه هندوی خود گر بپذیرد مرا

-۳۴- معنی کدام بیت درست است؟

- (۱) قارون ز دین برآمد و دنیا برو نماند  
قارون دین را رها کرد و دنیا نیز برای او نماند او در این بازی چون کسی بود که به شکار موش بپردازد.
- (۲) به روزگار تو هرجا که صاحب صدری است  
بزرگان روزگار تو هرجا که باشند از ترس قدرت تو خوشتمن را در خانه زندانی کنند.
- (۳) مثال اسب الاغاند مردم سفری  
مردم اهل سفر چون اسب و الاغ بینا و بصیرند و مانند گاو روغن‌گیری چشم بر حقایق نبسته‌اند.
- (۴) ایها الناس جهان جای تن آسانی نیست  
ای مردم، جهان جای تن پروری نیست و شایسته مرد دانا نیست که دنبال مال و جاه باشد.

-۳۵- با توجه به ذهنیت منفی حافظ درباره «زاهدان و واعظان»، مفهوم کدام بیت با ایات متفاوت است؟

- (۱) زاهد پشمیمان را ذوق باده خواهد گشت  
عاقلا ممکن کاری کاورد پشمیمانی
- (۲) زاهد ظاهریست از حال ما آگاه نیست  
در حق ما هرچه گوید جای هیچ اکراه نیست
- (۳) یا رب آن زاهد خودبین که به جز عیب نید  
دود آهیش در آیینه ادراک انداز
- (۴) گرچه بر واعظ شهر این سخن آسان نشود  
تاریا ورزد و سالوس مسلمان نشود

-۳۶- ترکیب «پرتو حق» در بیت زیر که در باب «زنان» به کار رفته است، به کدام نوع از «محبت» در نظر صوفیه دلالت دارد؟  
«پرتو حق است آن معشوق نیست  
خالقست آن گوییا مخلوق نیست»

- (۱) محبت ذاتی  
(۲) محبت آثاری  
(۳) محبت صفاتی  
(۴) محبت اسمایی

-۳۷- اندیشه جبرگرایانه حافظ در کدام بیت نمایان تر است؟

- که مستحق کرامت گناهکاراند  
عاشقی گفت که تو بنده بر آن می‌داری  
همراه تو بودن گنه از جانب ما نیست  
معنای لطف و رحمت پروردگار چیست؟

- (۱) نصیب ماست بهشت ای خداشناس برو  
(۲) گرچه رندی و خرابی گنه ماست ولی  
(۳) چون چشم تو دل می‌برد از گوشنهشینان  
(۴) سهو و خطای بنده گرش اعتبار نیست

-۳۸- مفهوم کدام بیت با ایات دیگر متفاوت است؟

- مباد کاتش محرومی آب ما ببرد  
از خدا می‌طلبم صحبت روشن رایی  
برو به دست کن ای مرده دل مسیح دمی  
خوش عطا بخش و خطاب پوش خدایی دارد

- (۱) گذار بر فلمات است خضر راهی کو  
(۲) دل که آیینه شاهی است غباری دارد  
(۳) طبیب راهنشین درد عشق نشناشد  
(۴) پیر دردی کش ما گرچه ندارد زر و زور

-۳۹- در کدام یک از ایات به آفات زبان اشاره نشده است؟

- رویهان خفته راشی ران کند  
زان سخن‌ها عالمی را سوختند  
لیک عشق بی‌زبان روشن‌تر است  
گه ز روی نقل و گه از روی لاف

- (۱) عالمی را یک سخن ویران کند  
(۲) ظالم آن قومی که چشمان دوختند  
(۳) گرچه تفسیر زبان روشنگر است  
(۴) سنگ و آهن را مزن بر هم گزاف



- ۴۶- معنی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ریش بد را داروی بد یافت رگ: (درمان رعی که زخم بد دارد، دارویی بد است.)
- (۲) زان که در قهرست و در لطف او احد: (زیرا که خداوند در خشم و عطوفت یکتاست.)
- (۳) گفت خواهم از حق ابریشم بها: (گفت بهای نواختنم را از خدا می‌خواهم.)
- (۴) هرچه گیرید علّتی علت شود: (بیمار هر چه خورد، بیماری شود)

- ۴۷- معنی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- |  |  |
|--|--|
| ولی دیگدانش عجب سرد بود                    | به لطف و لباق گرم رو مرد بود                   |
| (۲) مردی مهربان و رئوف اما اجاقش کور بود.  | (۱) مردی شیوا سخن اما بس گران جان بود.         |
| (۴) در چاپلوسی ماهر اما بسیار تهییدست بود. | (۳) در مهربانی و چرب زبانی چالاک اما بخیل بود. |

- ۴۸- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- |   |   |
|---|---|
| ابر آنک افشارنده نمک وز چهره سکبا ریخته | زان پیش کز مهر فلک خوان برهای سازد ملک                          |
|   | (۱) پیش از طلوع خورشید، برف باریده بود.                         |
|   | (۲) پادشاه از مهر آسمان بی بهره و چهره در هم کشیده بود.         |
|   | (۳) پیش از آمدن بهار برف باریده بود.                            |
|   | (۴) تقدیر خورشید را به برج حمل راند و ترشیوی از چهره جهان زدود. |

- ۴۹- مقصد از مصراع دوم در بیت زیر چیست؟

- |                                     |   |
|-------------------------------------|---|
| هر که را با غچهای هست به بستان نرود | و آن که مجموع نشسته است، پریشان نرود                  |
|                                     | (۱) کسی که آرامش خاطر دارد، آشفته نمی‌شود.            |
|                                     | (۲) هر که با دیگران بنشینند، پریشان نمی‌شود.          |
|                                     | (۳) رفع پریشانی در گرو نشستن با دوستان است.           |
|                                     | (۴) آن که جمعیت خاطر دارد با پریشان حالان نمی‌نشینند. |

- ۵۰- معنی درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- |                               |  |
|-------------------------------|--|
| آن که ترازوی سخن سخن سخته کرد | بختوران را به سخن بخته کرد   |
|                               | (۱) کسی که ترازوی سخن را بر سنجید، نیکبختان را همراه سخن آفرید.          |
|                               | (۲) آن که ترازوی سخن را آمده ساخت، آدمیان را با سخن خوشبخت کرد.          |
|                               | (۳) کسی که میزان را در سخن گفتن ابداع کرد، به سخن سنجان بخت و اقبال داد. |
|                               | (۴) آنکه سخن را میزان قرار داد نیکبختان را با سخن بزرگی داد.             |

- ۵۱- فعل «بتوخت» در بیت زیر چه معنایی دارد؟

- |                           |                           |
|---------------------------|---------------------------|
| عجز در راه او شناخت شناخت | عقل حقش بتتوخت نیک بتناخت |
| (۲) رها کرد               | (۱) اندوخت                |
| (۴) ادا کرد               | (۳) زیرپا گذاشت           |

- ۵۲- «لنجدیدن» در بیت دوم به چه معنی است؟

- |                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| سرکش و سرمست از کان در رسید | کبک بس خرم و خرامان در رسید |
| گاه می‌لنجدید پیش تیغ در    | گاه می‌برید بی تیغی کمر     |
| (۲) خرامان راه رفتن         | (۱) پنهان شدن               |
| (۴) لنگلنگان رفتن           | (۳) تند تند رفتن            |

۵۳- مفهوم کدام بیت با سایر ایيات متفاوت است؟

لیک به هیچ وقت از آن هیچ شکار نشکری  
اواز گوزن سان برآورد  
کاین صف بر آن کمین به مدارا برافکند  
از حمل تا ثور و جدیش کاروان انگیخته

(۱) چنبر دف شکارگه، ز آهو و گور و یوز و سگ

(۲) دف کز تن آهوان سلب داشت

(۳) در چنبر دف آهو و گور است و یوز و سگ

(۴) دف هلالی بدر شکل و در شکارستان او

۵۴- معنای دقیق بیت زیر کدام است؟

روزی ده ره دنان دنان به سوی دن

روی مکن سوی مزگت ایج و همسی رو

(۱) در حالت نشاط و مستی به طرف مسجد نرو.

(۲) به طرف مسجد نرو در حالی که روزی ده بار خرامان به سوی شراب می‌روی.

(۳) چون روی به مسجد داری، میل شراب مکن.

(۴) در حالی که مانند دون همتان به طرف خم می‌روی، احتیاجی به نماز خواندن نیست.

۵۵- مقصود از «در آهون شدن» در بیت زیر کدام است؟

مردمی و سروری در آهون شد

سر به فلک بر کشید بی خردی

(۲) فرون گشتن

(۱) پنهان شدن

(۴) در سختی افتادن

(۳) غمگین شدن

۵۶- معنای کدام مصراع نادرست است؟

(۱) به چرم اندر است گل او اسفندیار؛ زندگی اسفندیار رو به راه است.

(۲) گذشت از لب رود و بالا گرفت؛ از کنار رود گذشت و به بلندی برآمد.

(۳) برافشاند از تارک پیل نیل؛ خون بسیار از فرق سرفیل جاری ساخت.

(۴) چنان چون شده باز باید روان؛ چون مردهای که جان تازه یافته است.

۵۷- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

نخواهم که باشد، از او بگسلام

بندو گفت اگر بیم دارد دلم

(۱) ترس آدمی را از یارانش جدا می‌کند.

(۲) تهدید هرگز مرا از یارانم جدا نمی‌کند.

(۳) من از دل ترسان روی گردانم.

(۴) تمایلات قلبی نباید سبب جدایی از دیگران شود.

۵۸- در بیت زیر «پوست بر تن کفتن» به چه معناست؟

نگیری به یاد آن سخن‌ها که گفت

(۱) ترسیدن

(۳) شرمنده شدن

۵۹- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر تناسب دارد؟

نافه مشکم که گر بندم کنی در صد حصار

(۱) عاریت برده ز کام روزه‌داران بوی مشک

(۲) بسوی مشک سخنم مغز خراسان بگرفت

(۳) گوگرد سرخ و مشک سیه، خاک و باد اوست

(۴) بسید بسوز و باده کن راوق و لعل باده را

وگر پوست بر تن کسی را بکفت

(۲) ناراحت شدن

(۴) در پوست خود نگنجیدن

سوی جان پرواز جوید طیب جان افزای من  
در لب خُم کرده وز خُم ضیمران انگیخته  
می‌رود بسوی گر ایشان شدم نگذارند  
باد بهشت زاده ز خاک مطهرش  
چون دم مشک و عود تر مشک فزای تازه بین

۶۰- مفهوم کدام یک از ابیات زیر با مضمون آیه «ربنا ظلمنا آنفسنا» مطابقت دارد؟

- |                             |                               |
|-----------------------------|-------------------------------|
| می‌کشم پیش تو گردن را بزن   | (۱) می‌نهم پیش تو شمشیر و کفن |
| پیش تو گستاخ خر در تاختم    | (۲) خوی شاهانه تو را نشناختم  |
| توبه کردم اعتراض انداختم    | (۳) چون ز عفو تو چراغی ساختم  |
| هر چه خواهی کن ولیکن آن مکن | (۴) از فراق تلخ می‌گویی سخن   |

#### نشر فارسی:

۶۱- معنی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) قاضی مصلحت‌جوی طاریان است: (قاضی طرفدار دزدان است).
- (۲) آن تاریک مبلغی راه رفته بود: (آن گمراه مقداری راه رفته بود).
- (۳) شبه در جوهربیان جوی نیارد: (سنگ سیاه در نزد گوهربروشان بی‌ارزش است).
- (۴) چهارصد حکم‌انداز در خدمت او بودند: (چهارصد تبرانداز ماهر در خدمتش بودند).

۶۲- در عبارت زیر «از عقیق شکر ریختن» بر چه مفهومی دلالت دارد؟

بر سبیل امتحان، عقیق شکر ریخت را بگشاد.

- (۱) حقه جواهر گشودن
- (۲) دهان به سخن گشودن
- (۳) نقاب از چهره برداشتن
- (۴) شکر در جام ریختن

۶۳- مفهوم عبارت «توفیرهای حقیر مکن» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) پرهیز از حرص و آر
- (۲) پرهیز از بخل و تنگ چشمی
- (۳) توصیه به عدم اسراف و تبذیر
- (۴) اجتناب از صرفه‌جویی تنگ‌نظرانه

۶۴- مفهوم عبارت «مقامر را سه شش می‌باید، ولیکن سه یک می‌آید.» کدام است؟

- (۱) قمارباز در هر حال بازنشده است.
- (۲) عاقبت قماربازی، پاکبازی است.
- (۳) برای قمارباز سه شش، حکم سه یک دارد.
- (۴) همیشه تدبیر با تقدیر همساز نیست.

۶۵- در جمله زیر «آچار» به چه معناست؟

«خوانها به رسم غزینین روان شد از نخچیر و آچار»

- (۱) شراب
- (۲) ترشی
- (۳) پرنده
- (۴) سازوبیرگ

۶۶- مفهوم کدام کنایه نادرست است؟

- (۱) دست‌گرایی کردن: دیگران را زبردست و مطیع کردن.
- (۲) ملکی به ندبی باختن: مملکتی را گرو قمار قرار دادن و باختن.
- (۳) کعبتین دشمن به لطف باز مالیدن: با دشمن به خوبی رفتار کردن.
- (۴) در ششدر داو دادن: در موقعیت دشوار، پیشنهاد حریف را برای افزونی شرط پذیرفتن.

- ۶۷- معنای دقیق و مناسب عبارات زیر کدام است؟

«بر استصواب تو در حل و عقد و صرف و تقریر، اعتراضی نخواهد رفت.»

(۱) رتق و فتق امور به صلاح دید تو خواهد بود و کسی ایراد نخواهد گرفت.

(۲) به سبب راه درستی که نشان می‌دهی، جای اعتراض برای کسی باقی نخواهد ماند.

(۳) گشاد و بست امور راه صواب می‌خواهد، و همچنین عزل و نصب کارکنان هم.

(۴) بر راه صوابی که در بست و گشاد کارها و عزل و نصب عاملان نشان خواهید داد، کسی اعتراض نخواهد کرد.

- ۶۸- «کم زدن» در عبارت زیر به چه معناست؟

نقد وجود نیز در آن قمارخانه کم زدم

(۱) کم کردن

(۳) ترک کردن

- ۶۹- معنای کلمه «ورغ» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) به پیشش بر از چوب ورغی بیند

(۲) که از چوب و از خاره ورغی بیند

(۳) مه را چه ورغ باشد از صد چراگدان

(۴) گفتار چه سود است چو ورغ آب ببرد

- ۷۰- مفهوم «هباء منثور» در عبارت زیر چیست؟

و به ترک یک سجدۀ تو، سجده‌های هفت صدهزار ساله او را هباء منثور گردانم.

(۱) ابرهای پراکنده

(۲) نوشته‌های مستند

(۳) بادهای بی حاصل

(۴) گرد و غبار پراکنده

ترکیب «پشتاپشت» در متن زیر، به کدام معنا به کار رفته است؟

«بنده را خواست تباشد؛ زیرا که خواست روی در هستی دارد و ما در نیستی می‌زنیم، این راه پشتاپشت افتاد.»

(۱) مخالف

(۲) بی‌ربط

(۳) زنجیرهای

- ۷۲- در عبارت «در مذهب من، منع سائل، خاصه که دوستی من بر سبیل تبعّ اخیار کرده باشد، محظوظ است».

«بر سبیل تبعّ چه معنایی دارد؟

(۱) نیکی کردن

(۲) براساس غیرت

(۳) بدون چشمداشت

(۴) دوری جستن از دیگران

- ۷۳- مفهوم کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است به اقتضای بافت متنی، به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

«عن که بوسه‌هم لشکر را برویدیگر تسبیب کنم» و برات‌ها بنویسند تا این مال مستغرق شود.»

(۱) حواله می‌دهم - سر به سر شدن

(۲) جای هم می‌گذارم - به دست آمدن

(۳) دو بهمنی می‌کنم - فراموش شدن

(۴) به جان هم می‌اندازم - مستهلک شدن

۷۴

- کدام گزینه درباره قسمت مشخص شده در عبارت زیر صحیح است؟

«دمنه گفت: کمین غدر که از مامن گشایند جای گیرتر افتاد، چنانکه خرگوش به حیلت شیر را هلاک کرد.»

(۱) تیر مکر و حیله تنها از جانب فرد امانتدار خنثی می‌شود.

(۲) مکر و حیله را در پناه امنیت و آسایش بهتر می‌توان بی‌اثر کرد.

(۳) مکر و حیله‌ای که در کمین است چون تیری است که به هدف اصابت می‌کند.

(۴) مکر و حیله اگر از جانب شخص قابل اعتمادی باشد مؤثرتر است.

- در عبارت زیر معنای «خویشتن بخشای مباش» کدام است؟

در حدیث کارزار کردن خویشتن بخشای مباش که تا تن خوبیش را بخورد سگان نکنی، نام خوبیش به نام شیران نخواهی کرد.

(۱) برخود سخت مگیر

(۲) از جانبازی دریغ مکن

(۳) از خطای خویشاوندانست مگذر

(۴) بخشش و مرورت را ترک مکن

- ترکیب سمعای مجاز در متن زیر به چه معناست؟

سمعای مجاز ایشان را از حقیقت معاینه دور اندازد تا دروغ دشمن را تصدیق نماید.

(۱) آوازهای لهو و لعب

(۲) شنیده‌های مشروع

(۳) گوش‌دادن به دروغ

(۴) رقص و آواز صوفیانه

- معنی عبارت زیر کدام است؟

«نا در تو خصمان حرکات روزبهی همی ببینند، ایشان نیز از تو همی شکوهند.»

(۱) به محض اینکه دشمنانت اعمال بهتری از تو ببینند، از تو شکایت خواهند کرد.

(۲) تا وقتی که دشمنان نشانه پیشرفت تو را ببینند، از تو بیم خواهند داشت.

(۳) به محض اینکه دشمنانت اعمال بهتری از تو ببینند، تو را با شکوه خواهند پنداشت.

(۴) تا وقتی که دشمنان نشانه پیشرفت تو را ببینند، آنها نیز خود را با شکوه می‌پندارند.

- معنی درست عبارت زیر کدام است؟

چون قدم از حد آزم فراتر نهادیم، مزاج تأبی که بر آن تربی یافته است، پدید آورد.

(۱) وقتی گستاخی ما را دید، او هم بنای کج خلقی گذاشت.

(۲) به سبب فروتنی و مهریانی ما، او بنا به سرشت ناشایست خوبیش که بر آن تربیت یافته سرکشی آغاز کرد.

(۳) هنگامی که شکوه و بزرگی ما به نهایت رسید، او بنای ناسازگاری نهاد و از ما رویگردان شد.

(۴) وقتی لطف و مهریانی ما به او بیشتر شد، مزاج او هم که بر ابا کردن استوار بود، از اطاعت ما سرباز زد.

- مفهوم کلی عبارت زیر چیست؟

«آن روز حرب را قائم داشت و مکاوحت دائم بود تا نماز ختن که روی عالم از اختفای نیز اعظم چون روی گناهکاران سیاه شد.»

(۱) آن روز با آنکه جنگ را متوقف کرد، دشمنی تا غروب برقرار بود.

(۲) آن روز گرچه جنگ برپا بود، درخواست صلح تا شب در میان بود.

(۳) آن روز تا نماز عشاء جنگ برپا بود و جدال ادامه یافت تا خورشید غروب کرد.

(۴) آن روز جنگ و دشمنی را تا نماز عشاء که چهره جهان تاریک شد، نهان داشتند.

-۸۰ مفهوم «برنشاندن» در کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) سیاهداران اسب سپاه سالار خواستند و برنشانند.
- (۲) پدر و پسر را برنشانند و به عزیزی نزدیک خواجه آورددند.
- (۳) آغازیدند ایشان را نواختن و چیزی بخشیدن و برنشاندن.
- (۴) چون رسولار نزدیک رسول برسید برنشانند او را بر جنیت.

-۸۱ از عبارت زیر، کدام مقصود فهمیده می‌شود؟

«جامگی و اجراس نرسیده است، فردا بر دامن خواجه خواهم نشست تا جامگی اش از خزانه بفرماید.»

- (۱) اعتراض جسورانه
- (۲) اختلاس و تملق
- (۳) شفاعت و مروت
- (۴) بخشندگی و تبذیر

-۸۲ کلمه «صفوان» در جمله زیر در کدام گزینه درست معنی شده است؟

«موسی را گفت چه خواهی؟ گفت آب روان از سنگ صفوان»

- (۱) بزرگ
- (۲) سخت
- (۳) درشت
- (۴) هموار

-۸۳ معنای کنایه‌ای «بر دف دو رویه زدن» در عبارت «ای حوران بھشتی، آدم را بر دف دو رویه بزینید.» کدام است؟

- (۱) بدرقه کردن
- (۲) خوشامد گفتن
- (۳) مسخره کردن
- (۴) به استقبال رفتن

-۸۴ واژه «اریحیت» در عبارت «اریحیت و رجولیت این دامن جان ایشان نگیرد.» به کدام معنی است؟

- (۱) مردانگی
- (۲) فراخ‌خوبی
- (۳) تندخوبی
- (۴) خوشبوی

-۸۵ مفهوم دقیق و صحیح عبارت «دخل آب روان است و خرج آسیای گردان» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن.
- (۲) کسب درآمد سخت است و خرج آن آسان.
- (۳) دخل و خرج مناسب آسیای زندگی را می‌چرخاند.
- (۴) خرج فراوان کردن مسلم کسی راست که دخل فراوان دارد.

-۸۶ معنای کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) سجاده بر آب افکنندن
- (۲) در تیز آب خشت زدن
- (۳) بر صحیفه کوثر تعلیق کردن
- (۴) کاه بیخته را به باد صرصر سپردن

-۸۷ مفهوم عبارت «نخلبندي دامن ولی نه در بوستان / شاهدی فروشم ولی نه در گنunan» کدام است؟

- (۱) پرهیز از دروغ
- (۲) احتراز از دعوی نابهجا
- (۳) فضلیت تواضع و فروتنی
- (۴) دعوت به اظهار کمال و توائمندی

-۸۸ مفهوم بیت «ظُلْمٌ يَقْلِبُ لَا يَكَادُ يُسِيقُهُ رَشْفَ الزَّلَالِ وَ لَوْ شَرِبَتْ بَخُورًا» چیست؟

- (۱) جرعة آبی تشنگی مرا برطرف می‌کند.
- (۲) تشنگی درونم را هیچ آبی برطرف نمی‌کند.
- (۳) فقط با نوشیدن آب دریا، تشنگی ام برطرف می‌شود.
- (۴) فقط با نوشیدن آب زلال این تشنگی درون برطرف می‌گردد.

-۸۹- کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت نمی‌شود؟

عالمان را زر بده تا دیگر بخوانند و زاهدان را چیزی مده که زاهد بمانند.

(۱) زهد با ثروت نپاید و علم بی‌ثروت بهدست نیاید.

(۲) نه هر که مال اندوخت علم آموخت و نه هر که زهد ورزید به جایی رسید.

(۳) توانگری عالمان را به کار آید و تهدیدستی زاهدان را

(۴) عالم را فراخ بال باید و زاهد را قلت مال

-۹۰- معنی درست عبارت زیر کدام است؟

اما می‌ترسیدم که از پیش شهوای برخاستن و لذات نقد را پشت پای زدن، کار بس دشوار است و شرع کردن در آن خطر بزرگ».

(۱) از دشواری بسیاری که در راه ترک شهوای لذات دنیایی بود در هول و هراس بودم و بیم داشتم که وارد این کار خطرناک شوم.

(۲) اما از این دشواری ترک شهوای لذات بسیار می‌ترسیدم در حالی که رعایت شرع در این میان بسیار ارزش داشت.

(۳) می‌ترسیدم که از برابر شهوای بrixیz و بر نقد و اموال دنیا پشت کنم و در عین حال از شرع الهی و عذاب خداوندی خطر بسیاری تهدیدم می‌کرد.

(۴) می‌ترسیدم که از عهده این کار دشوار بربنایم که شهوای از پیش و لذات دنیوی از پشت مرا محاصره کرده بودند و مراعات شرع در این بین خطر بسیاری داشت.

#### کلیات مسائل ادبی (تاریخ ادبیات، فنون ادبی، دستور زبان):

-۹۱- نام کدام بحر عروضی درست است؟

(۱) دیر بماندم در این سرای کهن من: مجتبی

(۲) دیو چو بیرون رود فرشته در آید: مقتصب

(۳) از در درآمدی و من از خود به در شدم: مضارع

(۴) گذار بر ظلمات است خضر راهی کو؟: منسخر

-۹۲- کدام چهره‌ها متعلق به کانون ادبی خراسان در دوره تیموریان هستند؟

(۱) ابن حسام خوسفی، امیرعلی شیرنوائی، لطف‌الله نیشابوری

(۲) کلیم کاشانی، فخر الدین عراقی، ابواسحاق نیشابوری

(۳) کلیم همدانی، ابواسحاق اطعمه، بایقانی

(۴) محتشم کاشانی، جامی، کمال خجندی

-۹۳- در کدام گزینه صور خیال دیده نمی‌شود؟

شنیدم که پروانه با شمع گفت  
ز طامات و دعوی زبان بسته‌دار  
که دارای خلق است و دانای راز  
که لب تر نکردند زرع و نخیل

(۱) شبی یاد دارم که چشمم نخفت

(۲) به صدق و ارادت میان بسته‌دار

(۳) لطیف کرم گستر کار ساز

(۴) چنان آسمان بر زمین شد بخیل

- ۹۴- در کدام قافیه حرف «قید» دیده می‌شود؟

یکی عهد و مهری مر او را درست  
سه کشور سراسر بپرداختند  
یکی خلعت آراست با آفرین  
همه نامداران زرین کمر

(۱) کنون خلعت شاه باید نخست

(۲) بدین برنهادند و برساختند

(۳) سزاوار او شهریار زمین

(۴) بتان پرستنده با تاج زر

- ۹۵- شاخص‌ترین آرایه بدیعی در بیت زیر کدام است؟

که زالی نیندیشد از رستمی  
(۱) استخدام  
(۲) ایهام (توريه)

چنان سایه گسترده بر عالمی

(۱) تبادر

(۳) ایهام تناسب

- ۹۶- کدام شاعر از مقلدان نظامی نیست؟

(۲) وحشی بافقی  
(۴) قاآنی شیرازی

(۱) مکتبی شیرازی

(۳) امیر خسرو دھلوی

- ۹۷- در کدام بیت «صنعت مشاکله» به کار رفته است؟

که ناگه بخوردن کرمان سرم  
در مداران عالم را کرم نیست  
مرد خرد را ادب فزاید و ایمان  
هیبت رزمند فزون ز هیبت محشر

(۱) طمع کرده بودم که کرمان خورم

(۲) کرمداران عالم را درم نیست

(۳) مرد ادب را خرد فزاید و حکمت

(۴) نعمت بزمت فزون ز نعمت جنت

- ۹۸- در بیت زیر کدام یک از موارد فصل وجود دارد؟

هر چه آغاز ندارد تپذیر د انجام  
(۱) شبہ کمال اتصال  
(۴) شبہ کمال انقطاع

ماجرای من و معشوق مرا پایان نیست

(۱) کمال اتصال

(۳) کمال انقطاع

- ۹۹- در کدام گزینه «تقلیل و تحقیر» دلیل نکره آوردن مستندالیه است؟

خداؤند بستان نظر کرد و دید  
کاشکی اسکندری پیدا شود  
طلبکار عهد است کند  
ساقی بیا که نیست ز دوزخ شکایتی

(۱) یکی بر سر شاخ و بن می‌برید

(۲) نادری پیدا نخواهد شد امید

(۳) مگر بسویی از عشق مستت کند

(۴) در آتش از خیال رخش دست می‌دهد

- ۱۰۰- در کدام یک از ایيات، «تعقید لفظی» وجود دارد؟

گر چه جوی خون بود نیلش کنی  
در قبضه شمشیر نشاندی دیران را  
سایه خورشید سواران طلب  
تیری نتواند که دهد خار ستم را

(۱) گیمیا داری که تبدیلش کنی

(۲) گر ثور چو عقرب نشدی ناقص و بی‌چشم

(۳) رنج خود و راحتی یاران طلب

(۴) سوهان فلک تا گل عدل تو شکفته است

- ۱۰۱- علاقه مجاز در کدام یک از ایيات زیر متفاوت است؟

ما و خروش و ناله کنجی گرفته مأوا  
کو را صریح، خون دو دیوان به گردن است  
سلطان جهانم به چنین روز غلام است  
چشمش بر ابرو افکند باطل کند محرب را

(۱) بیزارم از پیالله وز ارغوان و لاله

(۲) کس دانم از افضل گردنشان نظم

(۳) گل در بر و می در کف و معشوق به کام است

(۴) هر پارسا را کان صنم در پیش مسجد بگذرد



۱۰۹- در کدام بیت، عیب قافیه دیده می‌شود؟

شبنشین کوی سربازان و رندام چو شمع  
از بریار آمدهای مرحبا  
بر لوح بصر خط غباری بنگارم  
یا حوری دست در خضاب است

(۱) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع

(۲) ای نفس خرم باد صبا

(۳) گر دست دهد خاک کف پای نگارم

(۴) آن مهه دو هفته در نقاب است

۱۱۰- مصraig زیر را در چه وزنهایی می‌توان خواند؟

آستی بی بر همه عالم فشن

(۱) مفعول مفاعلن فعلن

مفتعلن مفتعلن فاعلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

مفاعيلن مفاعيلن فعلن

۱۱۱- در بیت: «من عدم گردم عدم چون ارغونون / گویدم کاتا الیه راجعون» عدم دوم چه نقشی دارد؟

(۲) قیدی

(۴) متهمی

(۱) بدلی

(۳) فاعلی

۱۱۲- دیوان عثمان مختاری تصحیح کدام محقق است؟

(۲) شفیعی کدکنی

(۱) مهدی محقق

(۴) ذبیح الله صفا

(۳) جلال الدین همایی

۱۱۳- در کدام گزینه کنایه تعریضیه آمده است؟

(۱) اگر دعوتم رد کنی ور قبول

(۲) بزرگش نخوانند اهل خرد

(۳) ره نیک مردان آزاده گیر

(۴) بدوجفت سالار بیت‌الحرام

من و دست و دامان آل رسول  
که نام بزرگان به رشتی برده  
جو استادهای دست افتاده گیر  
که ای حامل وحی برتر خرام

۱۱۴- در بیت زیر کدام آرایه دیده می‌شود؟

ایستاده پیش صف سلطان و زیر ران او

(۱) تجرید

(۳) تنسیق الصفات

باره گردون تن هامون کن جیحون گذار  
(۲) التفات  
(۴) سیاقه الاعداد

۱۱۵- در کدام گزینه آرایه معنوی دیده می‌شود؟

(۱) چشم آسایش که دارد از سپهر تیزرو

(۲) داننه باشی مرجانکان بر چنند

(۳) جنت رقمی ز رتبت اوست

(۴) در چمن باد بهاری زکنار گل و سرو

۱۱۶- نوع ایهام در بیت زیر کدام است؟

ز زهد خشک ملولم کجاست باده ناب

(۱) تبار

(۳) تضاد

ساقیا جامی به من ده تا بیاسایم دمی  
غنجه باشی کودکانت برکنند  
تبست اثری ز تربیت اوست  
به هواداری آن عارض و قامت برخاست

که بوی باده مدامم دماغ تر دارد  
(۲) ترجمه  
(۴) استخدام

- ۱۱۷- با توجه به رویکرد فرمالیسم و الگوی یاکوبسن، در زبان شاعرانه جهت‌گیری پیام به کدام سو است؟
- (۱) پیام
  - (۲) خواننده
  - (۳) گوینده
  - (۴) بافت
- ۱۱۸- سبک کدام نویسنده «رئالیسم جادوی» است؟
- (۱) صادق چوبک
  - (۲) صادق هدایت
  - (۳) غلامحسین ساعدی
- ۱۱۹- مجموعه داستانی «سنگر و قممه‌های خالی» اثر کیست؟
- (۱) احمد دهقان
  - (۲) بهرام صادقی
  - (۳) رضا رهگذر
- ۱۲۰- کدام نظریه پردازان به ساختارگرایی منسوب‌اند؟
- (۱) ژنت - تودوروف
  - (۲) یاکوبسن - باختین
  - (۳) هانس رابرت یاس - ولگانگ آیزر
  - (۴) رولان بارت - دریدا

عربی:

■ ■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة أو المفهوم أو التعریف (۱۲۱ - ۱۲۸)

- ۱۲۱- «فَلَوْا يَا هُود؛ مَا جَنَّتَا بِبَيْتَهُ، وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي أَهْلَتَهُ عَنْ قُولَكَ، وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ»: گفتند ای هود؛ .....  
 ۱) برای ما حجتی روش نیاورده‌ای، و ما بخاطر سخن تو ترک کننده خدایان خود نیستیم، و ما ایمان آورنده به تو نیستیم!  
 ۲) برای ما بینه‌ای واضح نیاورده‌ای، و ما با سخنان تو آلهه خویش را رها نمی‌کنیم، و ما از گروندگان به تو نخواهیم بود!  
 ۳) با بینه‌ای روش نزد ما نیامده‌ای، پس ما آلهه خویش را با گفته‌ای از تو ترک نمی‌کنیم، و ما به تو ایمان آورنده نخواهیم بودا  
 ۴) آنچه برایمان آوردی حجتی روش نیست، پس ما خدایان خود را با سخن تو رها نمی‌کنیم، و ما از مؤمنین به تو نیستیم!
- ۱۲۲- «يُحَاسِبُ اللَّهُ الْخَلْقُ عَلَى كُثُرِهِمْ كَمَا يَرْزُقُهُمْ عَلَيْهَا، وَ فِي الْحِسَابِ وَ الرِّزْقِ لَا يَرُونَهُ وَ هُوَ يَرَاهُمْ!»:  
 ۱) محاسبه خداوند در مورد مردم در حالی است که آنها زیادند و روزی‌دهنده هم خداست، با اینکه مردم او را نمی‌بینند اما خدا آنها را می‌بینند!  
 ۲) خداوند کثرت مردم را محاسبه می‌کند و روزی‌شان می‌دهد، و در این روزی و حسابرسی هرگز کسی او را نمی‌بینند در حالی که او آنها را مشاهده می‌کند!  
 ۳) این خداست که با وجود اینکه تعداد مخلوقات بسیار است آنها را حسابرسی کرده روزی می‌دهد، و در این دو حالت آنها او را نمی‌بینند و حال اینکه او همه را می‌بینند!  
 ۴) خداوند با وجود زیاد بودن مردم حساب آنها را می‌رسد همانگونه که روزی‌شان را می‌دهد با وجود زیاد بودن، و در محاسبه و روزی او را نمی‌بینند در حالی که او آنها را می‌بینند!

۱۲۳ - «القصوصة لا يشترط فيها أن تصل إلى غاية مرسومة بل يجب أن تكون لها طريقة أداء قوية لأنها تعتمد عليها قبل اعتمادها على الحادثة لأن الفرصة فيها محدودة!»:

- ۱) در قصّة كوتاه شرط نیست که به هدفی تعیین شده برسد بلکه باید دارای روشی قوی در بیان باشد، چون قصّة كوتاه قبل از آنکه بر حادثه تکیه کند، بر آن روش تکیه می‌کند، چه فرصت در آن محدود است!
- ۲) قصّة كوتاه حتماً نباید دارای هدفی از پیش‌تعیین شده باشد، بلکه باید در بیان اسلوبی قوی داشته باشد، زیرا تکیه آن پیش از آنکه بر حوادث باشد بر نحوه بیان است، چون فرصت محدودی در اختیار دارد!
- ۳) در قصّة كوتاه شرطی وجود ندارد که حتماً دارای هدفی معین باشد، بلکه باید از روشی قوی برای بیان حوادث برخوردار باشد، زیرا ابتدا به آن تکیه دارد نه بر حادثه، و زمان در آن محدودیت دارد!
- ۴) در قصّة كوتاه شرط نکرده‌اند که به هدفی ترسیم شده برسد، اما باید روش بیانی قوی داشته باشد، چون اعتماد قصّة كوتاه بر نحوه بیان است نه حوادث آن، چون فرصت کوتاهی در اختیار آن است!

#### ۱۲۴ - عین الخطأ:

- ۱) لا تسمع فيَ كلام الأشرار : سخن اشرار را از من مهرسا!
  - ۲) إختار الوحدة على المخالطة: تنهائي را بر معاشرت ترجيح داد!
  - ۳) لست أقول هذا كراهة للموت: اين را بخاطر بیزاری از مرگ نمی‌گوییم!
  - ۴) قد يُزعجني بقاوٍك و لو طرفة عين: ماندن تو حتی به اندازه یک چشم برهمزدن ممکن است مرا ناراحت کند!
- ۱۲۵ - «و قد سار ذكري في البلاد، فمن لهم ياخفاء شمس ضوؤها متكملا!». عین المناسب للمفهوم:
- ۱) نور خورشید در جهان فاش است!
  - ۲) نور از کجا به روزن بیچارگان فتد!
  - ۳) حسود کو شد تا فضل من بپوشد لیک
  - ۴) کرسی چه کند آنکه ندارد خبر از علم
- ۱۲۶ - «إلى الماء يسعى من يغصن بماء!. عین المناسب للمفهوم:
- ۱) غرقه در بحر چه اندیشه کند طوفان را!
  - ۲) أنا الغريق فما خوفي من البيل!
  - ۳) چو کفراز کعبه برخیزد کجا ماند مسلمانی!
  - ۴) ما لا يدرك كله لا يترك كله!

۱۲۷ - «دو تعبیر با کمترین اختلاف نمی‌توانند یک صورت واحد از یک تجربه احساسی معین را ترسیم کنند!»:

- ۱) ليس في مقدرة التعبيرين الاثنين المختلفين ترسیم صورة عن إحساس واحد معین!
- ۲) لا يقدر التعبيران المختلفان اختلافاً قليلاً، رسم صورة معينة عن تجربة شعورية!
- ۳) لا يمكن أن يرسم تعبيران مختلفان أقل اختلافاً أي صورة واحدة عن إحساس معین!
- ۴) لا يستطيع تعبيران مختلفان أدنى اختلاف، أن يرسما صورة واحدة عن تجربة شعورية معينة!

- ۱۲۸ - « بمجرد اینکه این شاعر توانا قصیده‌ای غرّا در هجو حاکم سرود، حاکم دستور داد او را دستگیر کنند و دستبند زنند و در زندان افکنند!»:
- ۱) بمجرد أن أخذ هذا الشاعر القدير ينشد قصيدة حسناء في هجو الحاكم، قبض عليه و رمي في السجن بعد أن كتلت يداه!
  - ۲) ما إن أنشد هذا الشاعر المفلق قصيدة غراء في هباء الحاكم حتى أمر أن يلقى القبض عليه و يكتب و يرمي في السجن!
  - ۳) لم يكن هذا الشاعر المفلق ينشد قصيده الغراء في هباء الحاكم، حتى أُلقي القبض عليه بأمره و كتلت يداه و رمي في السجن!
  - ۴) بمحض أن أنشد هذا الشاعر القدير قصيده الحسناء في هجو الحاكم، أُلقي القبض عليه و أمر أن يرمي في السجن بعد تكبيل يديه!

■ ■ عین الصحيح عن التشكيل (۱۲۹ و ۱۳۰)

۱۲۹ - « لا تك تغتر بمعمورة يعقبها الهدم أو الانقال!»:

- ۱) تغتر - معمورة - الهدم - الانقال
- ۲) لا تك - تغتر - معمورة - يعقب
- ۳) معمورة - يعقب - الهدم - الانقال
- ۴) تك - تغتر - يعقب - الهدم

۱۳۰ - عین الخطأ:

- ۱) إن كثيرا من الكتاب في كل إنجازاتهم الأدبية،
- ۲) يتبعون الشكل الحريري وليس الشكل الهرمي،
- ۳) يمعنى أنهم يحومون و يدورون محاولين نقل حالة،
- ۴) و ليس الوصول إلى نتيجة يمكن توظيفها في مجالات مختلفة!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی (۱۳۱ - ۱۳۳)

۱۳۱ - «فَذِكْرٌ بِالْقُرْآنِ مِنْ يَخَافُ وَيَعِدُ»:

- ۱) ذکر: فعل أمر - مزيد ثلثي (من باب تفعيل) - صحيح و مضاعف (إدغامه واجب) / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر فيه وجوباً
- ۲) يخاف: مضارع - معتل و أجوف (إعلاه بالقلب) - متعد / فعل و مع فاعله جملة فعلية و صلة عائدها محفوظ تقديرية «يخافه»
- ۳) وعيد: مفرد مذكر - معرف بالإضافة / مفعول به و منصوب تقديرها، و ضمير الياء للمنكلم محفوظ و هو مضاد إليه
- ۴) من: اسم غيرمتصرف، من أدوات الشرط الجازمة - نكرة - مبني على السكون / مفعول به و منصوب محلًا

۱۳۲ - «وَمَا مِنْ ظَالِمٍ إِلَّا وَيُلَيِّنُ وَإِنْ طَالَ الْمُدْيُ، يَوْمًا بِأَظْلَمِ!»:

- ۱) يوماً: مفرد مذكر - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه فعل «طال»
- ۲) يلين: مضارع - معتل و ناقص (له الإعلال بالقلب) - متعد - مبني للمجهول / فعل مرفوع تقديرها و نائب فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً
- ۳) أظلم: مشتق و صفة مشبهة ( مصدره: ظلم) - معرب - ممنوع من الصرف / مجرور بحرف الجر؛ بأظلم: جار و مجرور و متعلقهما فعل «يلين»
- ۴) طال: ماض - مجرد ثلثي - معتل و أجوف (إعلاه بالقلب) - لازم - مبني للمعلوم - مبني على الفتح / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً

۱۳۳ - «عَجِيبٌ وَاقعَهَا وَغَرِيبٌ حادِثَهَا أَنَا اصْطَبِرْتُ قَتِيلًا وَقَاتِلِي شَاكِي!»:

- ۱) شاكى: مفرد مذكر - مشتق و اسم فاعل - معرب - صحيح الآخر - منصرف / خبر مفرد و مرفوع بضممه مقدرة
- ۲) اصطبرت: مزيد ثلثي من باب افعال (و له إبدال الثناء إلى الطاء) - لازم / فعل و فاعله ضمير الثناء البارز، و الجملة فعلية
- ۳) قتيلًا: مشتق و صفة مشبهة (و هو «فعيل» بمعنى مفعول) - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز نسبة و منصوب
- ۴) قاتل: مشتق و اسم فاعل ( مصدره: قتل) - معرف بالإضافة / مبتدأ و مرفوع بضممه مقدرة، و ضمير الياء فاعل لشبيه الفعل «قاتل»

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٤٠ - ١٣٤)

١٣٤ - عین الصحيح في الجمع:

- (١) فتاة ← فتيات
- (٢) هواء ← هواوات
- (٣) فناة ← فنيات
- (٤) صحراء ← صحراءات

١٣٥ - عین الخطأ في النسبة:

- (١) كُتب ← كتابي
- (٢) عُليا ← علوي
- (٣) مرتضى ← مرتضي
- (٤) صحيفة ← صحفى

١٣٦ - عین الصحيح في صيغ الأفعال:

- (١) كان هذان العالمان يسحن العالم ليجدا جواب أسئلتهما!
- (٢) كانوا هؤلاء العلماء يسيحوا العالم ليجدوا جواب أسئلتهم!
- (٣) كانت أولئك العالمات يسيحن العالم ليجدن جواب أسئلتهن!
- (٤) كانت هاتان العالمتان تسيحان العالم لتجدوا جواب أسئلتهما!

١٣٧ - عین الخطأ (في العدد):

- (١) في كلّيتنا ألف و نيف من الطلبة!
- (٢) قد ذكر لنا مائة دليل و نيفاً ليثبت مذعاه!
- (٣) له ستّ و نيف من المقالات العلمية!
- (٤) كان يطالعنا من الأجرة تسعين و نيفاً من التومانات!

١٣٨ - عین «ما» شبيه ليس:

- (١) ما إن يبدوا بعمل حتى ينتهوا منه!
- (٢) ما بعد ي عمل به، و إلا يصاب بكاربة شديدة!
- (٣) ما هي ناسية الوعد الذي وعدتها لطفلها!
- (٤) ما يقدم طلب إلى هذه المديرة إلا أن أذتها!

## ١٣٩ - عین الصحيح (عن التوكيد):

- ١) علقت اللوحتين كليهما على جدار غرفتي!
- ٢) ذهب الحاج أجمع كلهم لزيارة بيت الله الحرام!
- ٣) غيرت مكان الكراسي كلّه في صالة الاستقبال!
- ٤) إن معلمتنا نفسها قد زرعت في قلوبنا بذور الأمل!

١٤٠ - عین التمييز منقولاً عن الفاعل:

- ١) إن بلادنا توقفت على سائر البلاد اقتصاداً!
- ٢) كفى بالموت واعظاً، فإنه خير من يعظ العقلاء!
- ٣) عليك أن تنظم مقالتك تمهيضاً و مراجعة المصادر!
- ٤) كل علم أحسن من الجهل مساعدة للإنسان في حياته!